

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania M. K.
przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
z udziałem zainteresowanej E. K.
o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników jako małżonek rolnika,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 maja 2020 r.,
skargi kasacyjnej zainteresowanej E. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 1 sierpnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od zainteresowanej na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym;**
- 3. zasądza od Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w K.)
na rzecz adw. T. P. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł podwyższoną
o stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej
udzielonej przez adwokata z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 sierpnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację zainteresowanej E. K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 27 maja 2016 r., sygn. akt VII U (...), którym Sąd ten uwzględnił odwołanie

wnioskodawcy M. K. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 22 października 2013 r.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 22 października 2013 r. stwierdził, że E. K. nie spełnia warunków do wyłączenia z ubezpieczenia społecznego rolników. W uzasadnieniu decyzji wyjaśniono, że wniosek o wyrejestrowanie E. K. z ubezpieczenia społecznego rolników nie może zostać uwzględniony z uwagi na stan powagi rzeczy osądzonej. Jak bowiem zauważył organ rentowy, uprzednio M. K. odwoływał się od decyzji z dnia 21 września 2011 r. uchylającej decyzję o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników i o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 10 września 2012 r., sygn. akt VII U (...) oddalił to odwołanie, a następnie Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa (...) oddalił apelację M. K.. Z orzeczeń tych wynika, że placówka terenowa KRUS wydając zaskarżone decyzje miała podstawy do ich uchylenia, a decyzje zostały wydane w oparciu o prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił. Obecnie nie jest możliwe ponowne rozpoznanie tego samego roszczenia, z jakim wystąpił M. K..

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 27 maja 2016 r., sygn. akt VII U (...) zmienił decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 22 października 2013 r., od której odwołanie wniósł M. K. , w ten sposób, że stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników E. K. od dnia 5 września 2012 r.

Apelację od tego wyroku wniosła zainteresowana, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, bowiem nie odpowiada prawdzie ustalenie, iż nie ma obecnie wspólnego gospodarstwa rolnego, ponieważ M. K. do dziś posiada 1,2 ha fizycznego gruntu rolnego, a swojej matce przekazał tylko część gospodarstwa. Ponadto zdaniem apelującej nie polega na prawdzie ustalenie, że wraz z dziećmi wyprowadziła się do D. około czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

Sąd drugiej instancji wskazał, że Sąd pierwszej instancji na podstawie dowodów, które szczegółowo przedstawił i omówił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w pełni prawidłowo ustalił, że co najmniej od dnia 5 września 2012 r. E. K. nie spełniała przesłanek do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu

rolników jako małżonek rolnika. Apelująca przeciwko takim ustaleniom Sądu pierwszej instancji nie przedstawiła żadnych rzeczowych i przekonujących argumentów, ograniczając się w zasadzie do kwestionowania ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji i przedstawienia własnej wersji zdarzenia, co nie mogło przynieść oczekiwanego przez nią rezultatu w postaci uwzględnienia apelacji. Podkreślenia wymaga, że nawet jeśli z określonego materiału dowodowego można wywnioskować inną wersję wydarzeń, lecz sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym czyli ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów, to ocena ta musi się ostać. Tylko bowiem w wypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99; z dnia 16 maja 2000 r., CKN 1097/00, LEX nr 52624; z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753; z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273; z dnia 6 lipca 2005 r., III CK 3/05, LEX nr 180925). Zdaniem Sądu Apelacyjnego, M. K. we wniesionej odpowiedzi na apelację słusznie zwrócił uwagę na to, że zawarte w apelacji twierdzenia skarżącej są niekonsekwentne, bowiem pozostają w sprzeczności z zeznaniami, jakie E. K. uprzednio złożyła na rozprawie przed Sądem Okręgowym w K. w dniu 5 września 2012 r. w toku sprawy o sygn. akt VII U (...). Wskazała wówczas jednoznacznie „Obecnie nie prowadzimy wspólnie gospodarstwa domowego. Nie prowadzimy wspólnie gospodarstwa rolnego. Tego gospodarstwa już nie ma, albowiem mąż przekazał gospodarstwo swojemu wujkowi”. Z tego względu obecne twierdzenia apelacji, że nieprawdą jest, iż nie ma wspólnego gospodarstwa rolnego, jak również, że nieprawdą jest, aby około czerwca 2012 r. E. K. miała się wyprowadzić wraz z dziećmi do W. , należy uznać za całkowicie gołosłowne.

Sąd drugiej instancji podniósł, że wskazując w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na wyprowadzenie się E. K. do W., Sąd pierwszej instancji powołał się w tym zakresie na zeznania złożone przez M. K. , a nadto kwestia tej przeprowadzki

ma znaczenie uboczne. Niewątpliwie fakt wyprowadzenia się z domu, który E. K. zajmowała wspólnie z M. K. w K. świadczy jednoznacznie o zaprzestaniu prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, jednak nieprowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego może mieć miejsce także w przypadku zamieszkiwania w tym samym domu. E. K. przyznała to zresztą na rozprawie w dniu 5 września 2012 r., potwierdzając zeznania złożone na rozprawie w dniu 21 marca 2012 r., kiedy to podała m.in. że korzystają z różnych pokoi, a nawet różnych kondygnacji we wspólnym domu, oddzielnie rozliczają się za media, oddzielnie gotują. Tym samym nawet w przypadku uznania, że nie doszło do przeprowadzki E. K. do W., albo też, że przeprowadzka ta miała miejsce w innej dacie, niż podana przez M. K., samo tylko zamieszkiwanie w jedynym domu na wyżej podanych warunkach nie spełnia cech prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego. Jak wynika z art. 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 2336 ze zm.), przepisy ustawy dotyczące ubezpieczenia rolnika i świadczeń przysługujących rolnikowi stosuje się także do małżonka rolnika, chyba że ten małżonek nie pracuje w gospodarstwie rolnika ani w gospodarstwie domowym bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym. Materiał dowodowy zebrany przez Sąd pierwszej instancji wskazuje w sposób jednoznaczny na to, że E. K. w spornym okresie nie prowadziła z M. K. wspólnego gospodarstwa domowego, o czym była mowa powyżej. U podstaw tego stanu rzeczy pozostawał przede wszystkim konflikt pomiędzy małżonkami, który ostatecznie doprowadził do rozwiązania ich małżeństwa przez rozwód. Ponadto materiał dowodowy wskazuje na to, że w spornym okresie E. K. nie pracowała w gospodarstwie rolnym M. K.. Niezależnie od samego konfliktu pomiędzy E. K. i M. K., Sąd Apelacyjny wskazał, że M. K. z dnia 13 października 2011 r. dokonał na rzecz swojej matki D. K. darowizny obejmującej gospodarstwo rolne stanowiące jego własność. Tym samym w spornym okresie, przypadającym po dniu 5 września 2012 r., M. K. nie miał już własnego gospodarstwa rolnego, odpadł więc podstawowy substrat pojęcia rolnika w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, gdzie mowa jest m.in. o prowadzeniu działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym pozostającym w posiadaniu rolnika. W konsekwencji E. K.

nie mogła spełniać warunku z art. 5 cyt. ustawy polegającego na pracy w gospodarstwie rolnika.

Sąd odwoławczy uwzględnił, że działka Nr [...] o pow. 1,32 ha położona w K., którą M. K. podarował E. K. w dniu 11 grudnia 2003 r. na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej, nie stanowiła już jego własności, ale majątek wspólny małżonków co najmniej do czasu rozvodu (rozwiązanie małżeństwa przez rozwód zostało orzeczone przez Sąd Okręgowy w K. w dniu 4 listopada 2013 r., a prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w tym przedmiocie zapadł w dniu 16 kwietnia 2014 r.). Skoro przedmiotowa działka Nr [...] położona w K. była działką stanowiącą własność E. K., to z tego tytułu E. K. posiadała własne podstawy do objęcia jej ubezpieczeniem społecznym rolników - co zresztą zostało później stwierdzone przez rolniczy organ rentowy - już nie jako małżonka rolnika na podstawie art. 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, lecz jako rolnika na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 1 tej ustawy. Z naprowadzonych wyżej względów Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że od dnia 5 września 2012 r. ustały podstawy do podlegania przez E. K. ubezpieczeniu społecznemu rolników jako małżonek rolnika.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną zainteresowana w całości.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego), pkt 2 (potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości), pkt 3 (nieważność postępowania) oraz 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia, dotyczące tego, czy w świetle przepisu art. 379 pkt. 3 k.p.c., dokonując oceny przedmiotu postępowania sąd jest uprawniony do uprzedniego badania okoliczności faktycznych sprawy podanych przez stronę, czy też powinien być jedynie związany sentencją orzeczenia wydanego w tożsamej sprawie podmiotowo i przedmiotowo, a następnie podjąć decyzję o odrzuceniu pozwu, względnie uchyleniu orzeczenia i umorzeniu postępowania?

Skarżąca podniosła również, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości polegająca na ustaleniu, czy, w świetle przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, fakt sprawowania opieki nad wspólnymi małoletnimi dziećmi ubezpieczonych (rolnika, współmałżonka lub domownika) przebywających w dotychczasowym miejscu zamieszkania, uzasadnia przyjęcie prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego, pomimo rozwiązania małżeństwa pomiędzy ubezpieczonymi rodzicami małoletnich, a w konsekwencji dalsze podleganie ubezpieczeniu?

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podniesiono w końcu, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem w przypadku, gdyby nie doszło do opisanych w skardze naruszeń prawa, a Sąd pierwszej i drugiej instancji dokonałby prawidłowej wykładni treści powołanych powyżej przepisów, to zapadłoby odmienne orzeczenie.

Wnioskodawca w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej w przypadku przyjęcia do rozpoznania jako zupełnie bezzasadnej i bezpodstawnej.
- 3) zasądzenie od zainteresowanej E. K. na rzecz ubezpieczonego M. K. kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przewidzianych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna zainteresowanej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.); występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu

(por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Zagadnienie prawne przedstawione przez skarżącą jest już rozstrzygnięte w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który wyjaśniał, że zgodnie z art. 366 k.p.c. prawomocny wyrok sądu ma powagę rzeczy osądzonej co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Innymi słowy, o wystąpieniu stanu powagi rzeczy osądzonej rozstrzyga nie tylko sama tożsamość stron, ale równocześnie tożsamość podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia. Dopiero kumulacja obu tych przesłanek przesądza o wystąpieniu powagi rzeczy osądzonej prowadzącej do nieważności postępowania. Nie zachodzi więc sytuacja tożsamości roszczenia w rozumieniu art. 379 pkt 3 k.p.c., gdy wprawdzie w obydwu sprawach o tym samym przedmiocie sporu występują te same strony, lecz różne są ich podstawy faktyczne i prawne. Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej określa przedmiot rozstrzygnięcia i podstawa tego rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2015 r., II UK 205/14, LEX nr 2122383). Ponadto, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono tezę, zgodnie z którą powaga rzeczy osądzonej (*res iudicata*) zaliczana jest do tzw. negatywnych przesłanek procesowych i oznacza niedopuszczalność prowadzenia drugiego procesu co do tego samego roszczenia (*ne bis in idem*), o którym orzeczono prawomocnie, pod rygorem nieważności postępowania (art. 379 pkt 3). Granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej obejmują nie to, co stanowiło granice powództwa, ale to, co stanowiło przedmiot i podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w chwili wyrokowania w myśl zasady wyrażonej w przepisie art. 316 k.p.c. Mając na uwadze, że powagę rzeczy osądzonej mają zarówno wyroki uwzględniające, jak i oddalające powództwo, wskazać należy że zwłaszcza w przypadku orzeczeń o treści negatywnej wystąpić

może instytucja znana jako *causa superveniens*, która dotyczy wygaśnięcia powagi rzeczy osądzonej wskutek zmiany okoliczności faktycznych stanowiących podstawę faktyczną w chwili wyrokowania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r., II PK 147/14, LEX nr 1730702). Zatem, aby sprawdzić, czy zachodzi nieważność postępowania z uwagi na powagę rzeczy osądzonej, sąd musi ustalić, czy podstawa faktyczna rozpoznawanej sprawy pokrywa się z podstawą faktyczną sprawy już rozstrzygniętej prawomocnym wyrokiem.

Zgodnie, natomiast z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4 poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepublikowane; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepublikowane; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr

2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

W niniejszej sprawie strona skarżąca nie wskazała konkretnych przepisów, których wykładnia budzi poważne wątpliwość, ograniczając się do ogólnikowego odesłania do „przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników”, w związku z czym nie ma możliwości odniesienia się do konkretnych przepisów, których wykładnia miałyby budzić te wątpliwości. Strona skarżąca nie wykazała również, aby te ogólnie wskazane przepisy nie doczekały się do tej pory wykładni albo wykładnia ta była oczywiście nieprawidłowa. W związku z tym przedstawione wątpliwości nie mogły uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto w końcu, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepublikowane; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepublikowane). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por.

postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Uzasadnienie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przedstawione przez stronę skarżącą nie zawiera żadnego z wymienionych powyżej elementów, wymaganych do uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Pełnomocnik skarżącej nie przedstawił jakiegokolwiek wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie przedstawił, jakie przepisy prawa zostały naruszone, nie wykazał kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, ani nie wykazał, że wydane rozstrzygnięcie było oczywiście niesłuszne. Stwierdzenie, że gdyby sądy przyjęły inną wykładnię, to wydałyby rozstrzygnięcie jest co najmniej niepoważne.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów ma swoje oparcie w § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804). Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu przyznano na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1715).